

FÄRGELANDA KOMMUN

**Färgelanda
kommun**

Måltidsavgifter inom äldreomsorgen i Färgelanda kommun

Malin Eriksson

2020-09-13

Dnr: 2021/206

Version: 1

Beslutad KF 2021-10-13 §103

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Allmänna regler om kommunala avgifter	2
2.1. Kommunallagen	2
2.2. Självkostnadsprincipen	2
2.3. Likställighetsprincipen	3
2.4. Retroaktivitetsförbudet	3
3. Avgifter	3
4. Fakturering och avgifter	4
5. Giltighet	4

1. Inledning

Förevarande taxa avser kommunens måltidsproduktion inom äldreomsorgen. Avgifterna avser för biståndsbedömda insatser för brukare på särskilt boende/korttidsboende och matdistribution (momsbefriad), samt övriga gäster vid äldreomsorgen (inkl moms).

Avgifterna är avsedda att delvis täcka kommunens kostnad för måltidsproduktionen.

2. Allmänna regler om kommunala avgifter

Ramen för förevarande taxa regleras i olika bestämmelser som redogörs för nedan.

2.1. Kommunallagen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725, KL), som har följande lydelse: ”Kommuner och landsting får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller för tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.” Första stycket ger kommunerna rätt att ta ut avgifter inom hela den sektorn som regleras i kommunallagen. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nyttighet som motprestation. Det gäller även ”frivilliga uppgifter” som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79-80). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet.

2.2. Självkostnadsprincipen

För all kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 2 kap. 6 § KL. ”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden).” Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen. Självkostnadsprincipen är närmast en målsättningsprincip som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst. Under en längre tid får det totala avgiftsuttaget inte överstiga de totala kostnaderna för verksamheten (se bl.a. Petersén m.fl. Kommunallagen, kommentarer och praxis, 2006, s. 354). Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på

direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader (inklusive pensionskostnader), material och utrustning, försäkringar m.m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader bör också räknas med (se bl.a. prop. 1993/94:188 s. 85).

2.3. Likställighetsprincipen

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 3 § KL. ”Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.” Bestämmelsen innebär att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten på objektiva grunder. Likställighetsprincipen innebär vid fördelning av avgifter att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter. Likställighetsprincipen medger heller ingen inkomstfördelning av verksamhet. Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer. Inom vissa ramar tillåts även schabloniserade taxor (se prop. 1993/94:188 s. 87 och Petersén m.fl. s. 65-66).

2.4. Retroaktivitetsförbudet

Kommunfullmäktige ska ha fattat beslut om taxorna innan de börjar tillämpas. I rättspraxis har det sedan länge ansetts vara otillåtet med retroaktiva kommunala avgifter fränsett vissa speciella undantagsfall. Detta förbud framgår direkt av 2 kap. 4 § KL: ”Kommuner och landsting får inte fatta beslut med tillbakaverkantill nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.”

3. Avgifter

Avgifterna gäller enligt tabell.

Översyn av nedan avgifter kan ske varje år enligt Konsumentprisindex med basår 2022 utifrån nedan angivna belopp. Avrundning ska ske till närmaste tiotal. Beslut om indexjustering sker av behörig nämnd.

	Belopp 2022	Avser
Eget boende		
Mat, dagverksamhet	67	Per dag
Matportion	57	Per portion
Särskilt boende		
Kost (alla måltider)	4400	Per månad
Korttidsboende/växelvård		
Kost (alla måltider)	146	Per dag
Övriga kostnader		
Matportion, ej biståndsbeslut inkl. 12 % moms	67	Per port

4. Fakturering och avgifter

Fakturering sker månadsvis.

5. Giltighet

Förevarande dokument och avgifter ska träda i kraft från och med den 1 januari 2022.